

II.3. Àmbit socioeconòmic i administratiu.

II.3.1. Paràmetres demogràfics: població i assentaments.

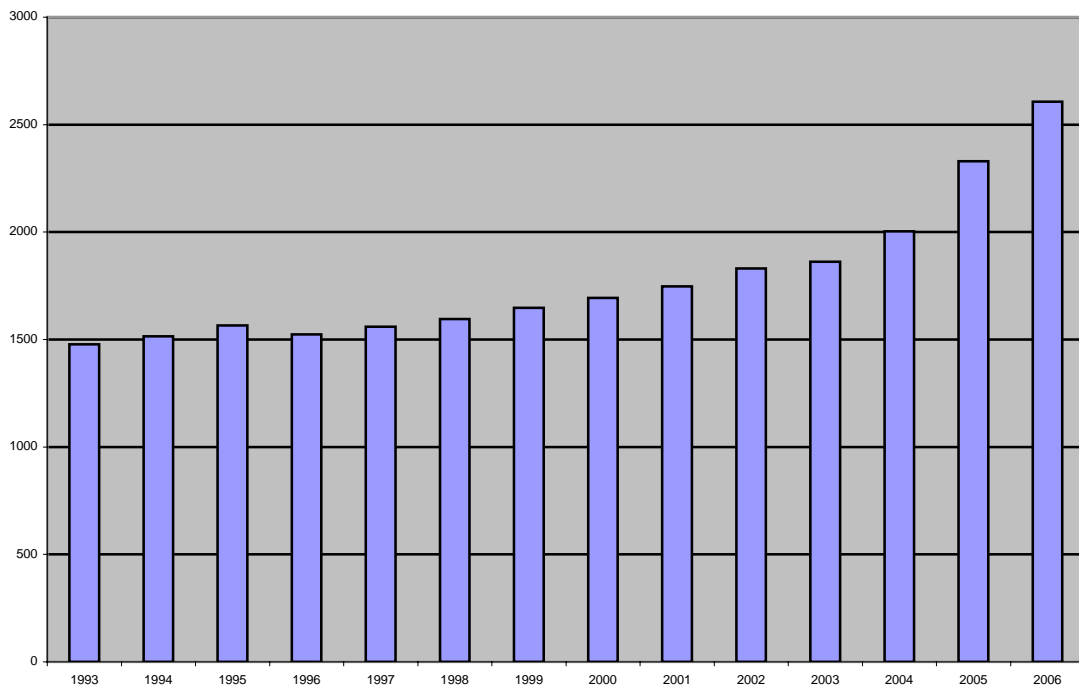
Evolució demogràfica de la població de Banyeres del Penedès.

L'evolució demogràfica recent de la població del municipi de Banyeres del Penedès és de 1.747 habitants l'any 2001, 1.862 l'any 2003, 2.303 l'any 2005 i 2.607 habitants l'any 2006. Com es pot observar, en els darrers anys s'ha produït un creixement continuat.

A continuació s'adjunta un gràfic referent al padró municipal de Banyeres del Penedès des de l'any 1993 fins el 2006. En aquest, s'observa un creixement homogeni en el decurs dels darrers 13 anys considerats i un creixement progressiu que posa de manifest un clar canvi de tendència entre el comportament en el primer tram 93-97 i el darrer tram 03-06.

La densitat de població actual (de l'any 2006) és de 213.68 hab/km².

Figura nº24. Padró municipal d'habitants des de 1993 al 2006.

Font: Avanç de POUM.

Evolució històrica de la població

La revolució agrícola i comercial atlàntica de la Hispanoamèrica de Carles III, transcendeix a Banyeres del Penedès. Així, l'evolució del mercat del vi té important influència demogràfica. El Penedès, tot i decantar-se per elaborar vins comuns, viurà als finals del segle XVIII un temps d'optimisme que provocarà un decret dictat per Carles III, el 12 d'octubre de 1778, fent lliure el comerç català amb Amèrica³⁸. Fou aleshores quan s'inicià la gran transformació del Penedès i d'altres comarques i es convertí gran part de Catalunya en una vinya. Això coincidí amb la renaixença industrial, i els historiadors diuen que aquests fets foren els dos pilars que fomentaren el benestar econòmic de Catalunya. Així, Banyeres³⁹ passa de 108 habitants censats el 1.717 a 328 habitants en el cens de Floridablanca⁴⁰ de 1787.

La tendència expansiva continua durant el segle XIX per bé que cada vegada amb menys intensitat, a mesura que l'assoliment de la màxima superfície conreable impedia l'augment de l'activitat. La manca d'industrialització durant el segle XIX va fer que, malgrat l'augment important experimentat durant la primera part del segle, quant el model d'explotació agrària va començar a entrar en crisi, el Baix Penedès, com totes les comarques rurals de Catalunya, es convertí en una font d'emigració cap a Barcelona. El 1860 la població era de 640 habitants.

El període 1857-1900, la situació econòmica del vi, amb dos períodes de conjuntura molt favorable (vinyes franceses afectes per l'oïdi els anys 50, i per la fil-loxera, els anys 70-80) emmascara tot aquest procés.

Cal tenir en compte que les dades poblacionals sobre Banyeres poden tenir variacions petites per la incorporació en diversos moments històrics de nuclis com Saifores o la Casa Murada a la parròquia de Santa Oliva fins al segle XIX.

Durant el segle XX a Banyeres, i en general a tot el Baix Penedès, es viuen quatre períodes demogràfics importants.

---

³⁸ MESTRE, Pere (1987). "Passat, present i futur de la vinya i el vi al Penedès". A: Miscel·lània Penedesenca, 1987. Centre d'Estudis del Penedès. Vilafranca del Penedès.

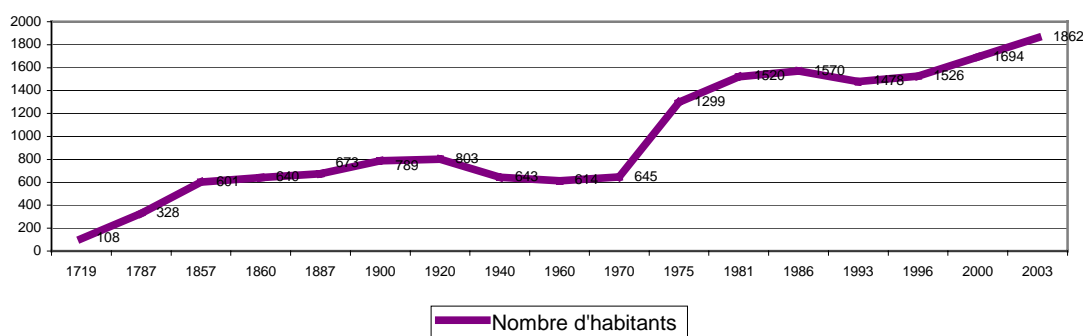
³⁹ TORRENTS, A.; VALLS, M. i BAYONA, J. (2001). Inventari dels arxius sacramentals del Penedès (comarques de l'Alt Penedès, Baix Penedès i Garraf) segles XVII-XIX. Centre d'Estudis Demogràfics

⁴⁰ Els cens de Floridablanca, és important ja que no té un interès purament de recaptació per a la Corona. Es tracta de conèixer a fons la distribució de la població de l'Estat Espanyol com a punt de partida per a les reformes que intenten els il·lustrats de l'època.

- a) Període de regressió demogràfica, que va del 1900 a 1960. La comarca passa de 18.752 habitants a 17.341, amb un ritme acumulatiu de decreixement del 0,13% anual. El desastre de la fil·loxera, la manca d'estructura industrial i les convulsions polítiques i bèl·liques en són la causa. La pèrdua és constant fins el 1940, després existeix un període diferent en els municipis d'alentiment de la pèrdua o inici de la recuperació.
- b) Període d'expansió econòmica i demogràfica coincidint amb l'inici del turisme, la industrialització i construcció de les infraestructures de comunicació. En 15 anys Banyeres augmenta un 5,12% la població.
- c) Crisi i creixement demogràfic limitat, amb un comportament de la població relativament estacionari. Banyeres creix un 1,81%.
- d) Inici a partir de 1986 d'una fase de recuperació demogràfica accelerada a la comarca, que no es nota a Banyeres fins a finals de segle, ja que el municipi no creix en el període 1986-90.

En general, Banyeres ha seguit durant el segle XX un cicle similar a l'Arboç – donat els lligams econòmics entre aquestes dos poblacions. Forta expansió en base al creixement industrial 1960/75, encara que durant la crisi no va experimentar regressió demogràfica, però sí una disminució dels seus ritmes expansius. En conjunt, entre 1900 i 1990 la seva població es va multiplicar per dos.

Figura nº25. Evolució històrica de la població de Banyeres del Penedès 1719-2003

Font: Diverses⁴¹.

⁴¹ MARGALEF, J. (1990). El Baix Penedès, transformacions econòmiques i reutilització de l'espai. Col·lecció Catalunya Comarcal. Caixa de Catalunya
NOVELLA, J. (1991). L'economia del Baix Penedès. Anàlisi i propostes d'actuació econòmica. Caixa Penedès.

Densitat de població

Per tal de comparar la densitat de la població de Banyeres del Penedès respecte la de la comarca i el territori català en conjunt, s'utilitzen les dades de l'any 2005, ja que en el moment de redacció del present estudi de població són les més recents. La densitat de població de Banyeres del Penedès de l'any 2005 és de 188.9 hab/Km²; aquesta xifra està força per sota de la mitjana de la comarca, la qual era de 269.9 hab/Km², però és molt similar a la densitat determinada pel conjunt de Catalunya, que és 199,45 hab/Km².

Si realitzem la comparació de la densitat de la població del municipi de Banyeres del Penedès i d'alguns municipis del Baix Penedès en el context comarcal i català, tenim el següent⁴²:

- Municipis amb densitat mitjana superior a la comarcal: el Vendrell (821,3), l'Arboç (322,8) i Santa Oliva (279,8).
- Municipis amb densitat mitjana inferior a la mitjana comarcal i superior a la mitjana catalana: Bellvei (198,6) i **Banyeres del Penedès (188,9)**.
- Municipis amb mitjana inferior a la mitjana comarcal i catalana: Albinyana (105,1), la Bisbal del Penedès (82,4), Bonastre (19,8), el Montmell (14,6) i Sant Jaume dels Domenys (76,8).

Pel que fa a extensió, el municipi de Banyeres del Penedès és relativament petit amb un total de 12,2 Km², fet que el situa en el tercer municipi més petit en quant a superfície de tota la comarca. El municipi amb menys superfície és Bellvei (8,3 km²), seguit de Santa Oliva (9,7 km²), Banyeres del Penedès, l'Arboç (14,1 km²), Albinyana (19,4 km²), Sant Jaume dels Domenys (24,5 km²), Bonastre (25 km²), la Bisbal del Penedès (32,5 km²) i finalment el municipi amb més superfície i capital de comarca el Vendrell (36,2 km²).

---

⁴² Dades extretes de la Web de l'IDESCAT. Totes les dades de densitats de població i superfície són per a l'any 2005.

Estructura d'edats

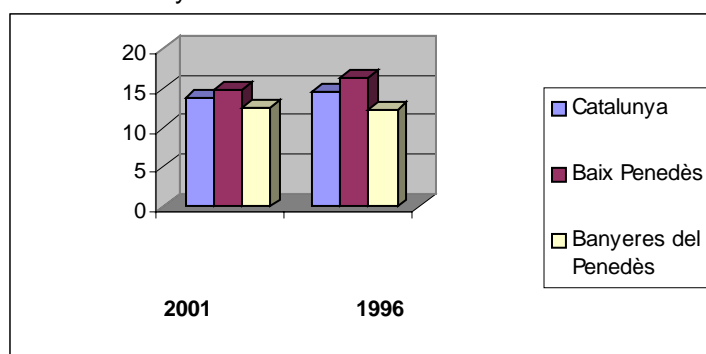
Més enllà dels nombres absoluts de població és interessant analitzar l'estructura d'edats; així en el cas de Banyeres del Penedès trobem dades força destacades.

Les darreres dades oficials⁴³ sobre l'estructura de la població de Banyeres del Penedès (any 2001) indiquen que la cohort de la població més jove (formada per efectius fins els 14 anys) representa el 12,5% de la població total (la mitjana comarcal aquest any era de 14,88% i la catalana era de 13,76%), dada que podem comparar amb la de l'any 1996, en què la cohort de la població més jove representava el 12,35% (la mitjana comarcal aquest any era de 16,4% i la catalana del 14'6%).

La cohort de la població més envellida (integrada per persones de 65 anys i més) està formada, l'any 2001 per un 13,31% de la població total (la mitjana comarcal aquest any era de 15,23 i la mitjana catalana era de 16,3%) mentre que l'any 1996 aquest valor era del 12,6% de la població total (dada que contrastava amb el 14,06% i 16,3% de la mitjana comarcal i catalana respectivament).

Respecte la cohort de la població situada entre les dues esmentades anteriorment (d'entre 15 i 64 anys), les dades referents a l'any 2001 indiquen que respecte la població total aquest grup conformava el 74,2%, molt semblant a la de l'any 1996 que era del 75,06% (mitjanes més altes que la comarcal que era de 69,80% l'any 2001 i 69,54% el 1996, les mitjanes catalanes per aquesta cohort eren de 68,84% l'any 2001 i 69,1% el 1996).

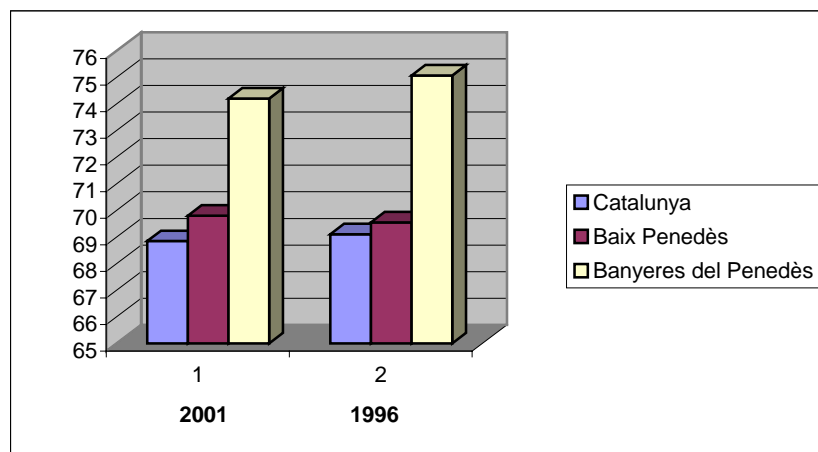
Figura nº26. Estructura de la població de Banyeres del Penedès l'any 2001 i el 1996 de la cohort de població de 0 fins 14 anys.

Font: elaboració pròpia a partir de la "Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya".

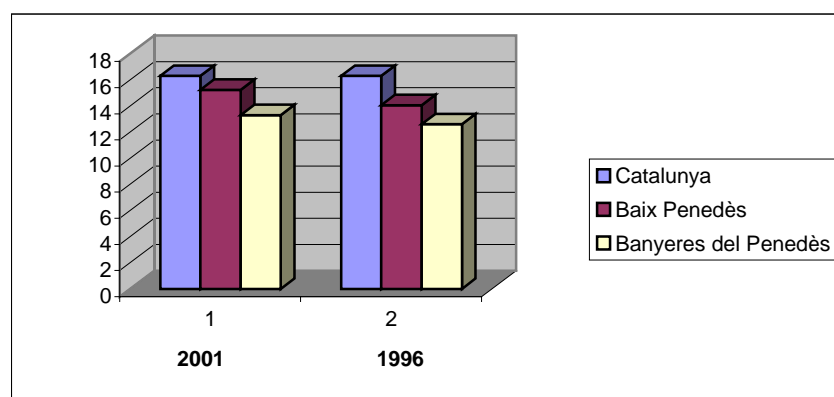
⁴³ Dades extretes de la Web de L'IDESCAT. Totes referents a l'any 2001.

Figura nº27. Estructura de la població de Banyeres del Penedès els anys 1996 i 2001 de la cohort de la població de 15-65 anys

Font: elaboració pròpia a partir de la "Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya".

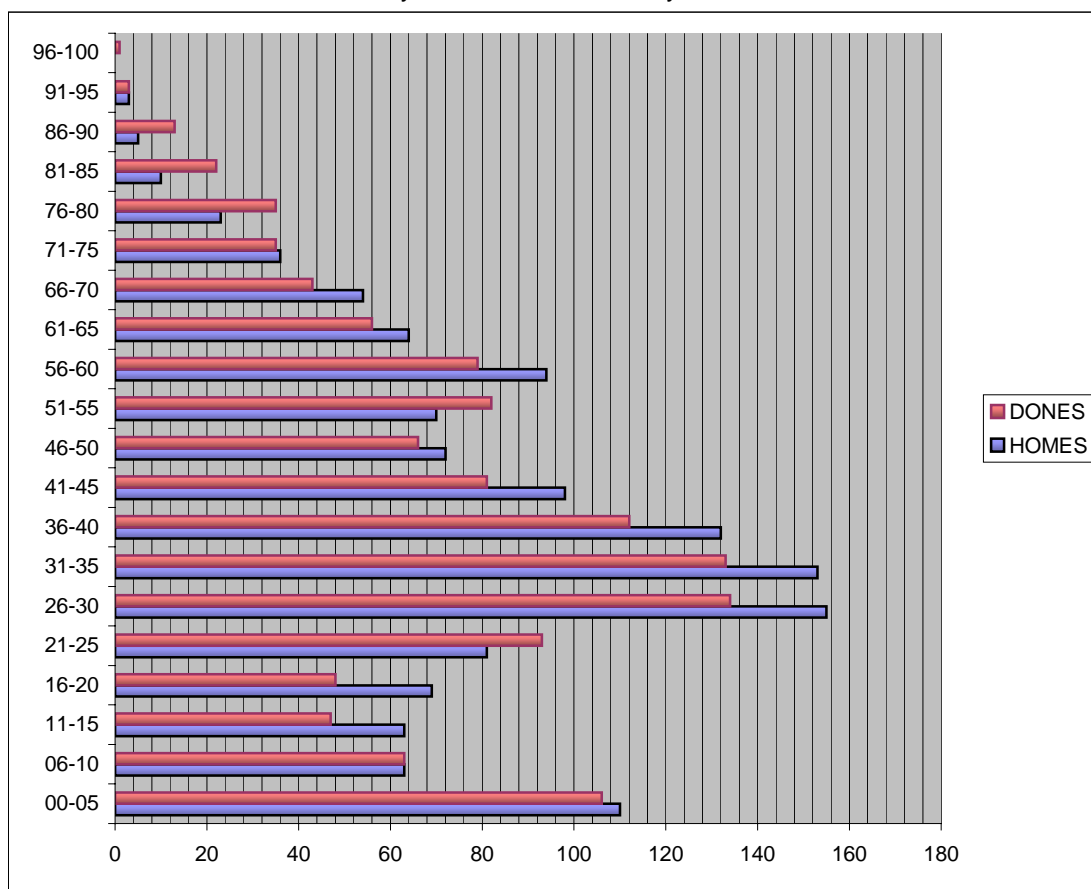
Figura nº28. Estructura de la població de Banyeres del Penedès els anys 1996 i 2001 de la cohort de la població de >65 anys

Font: elaboració pròpia a partir de la "Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya".

Com veiem, és interessant estudiar l'evolució de l'estructura d'edats de la població al llarg del temps. El coneixement de l'estructura de la població es fa mitjançant el cens poblacional i el padró municipal d'habitants. Encara que en el cas de Banyeres del Penedès no es pot observar una evolució de la població gaire canviant, ja que durant el període temporal de 1996 fins el 2001 (dada més recent) la població té un padró municipal constant, només es pot copsar un petit augment durant aquests anys de la cohort de la població d'entre 15 i 65 anys. Aquest fenomen es fa palès en la següent piràmide de població, la qual mostra una aproximació més detallada i analítica a l'estructura de la població

Figura nº29. Piràmide d'edats de Banyeres del Penedès, any 2001

Font: Avanç de POUM

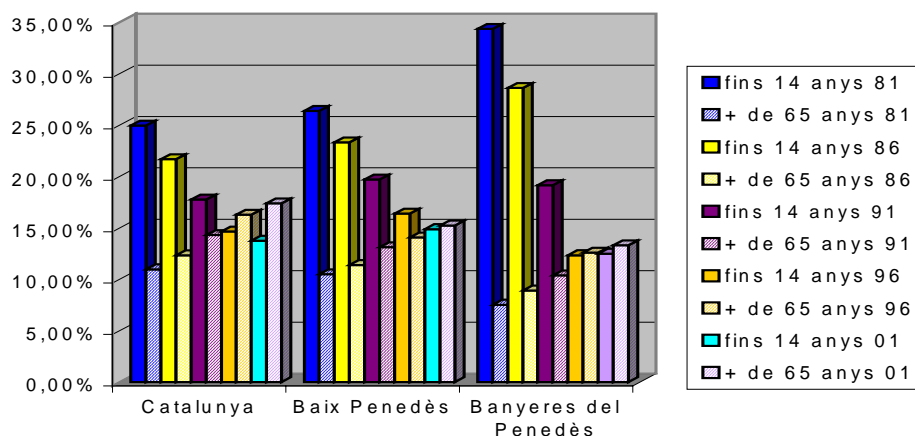
Podem posar en relació el creixement progressiu al que ens hem referit, amb l'estirada de població en les franges de 30 a 40 anys i de 0 a 5 anys. S'ha produït una combinació d'opció de vida en aquest municipi amb oportunitat d'habitatge entre parelles joves en edat fèrtil.

Conseqüentment, podem veure en el municipi de Banyeres del Penedès com les cohorts referents a la població envellida (>65 anys) han augmentat progressivament en el període de temps del 1981 al 2001; concretament es parla d'un augment molt pròxim al 6%, aquest augment també es fa palès al conjunt de la comarca del Baix Penedès (proper al 5%) i de Catalunya (6,5%). Referent a la cohort de la població jove (0-14 anys), s'observa una forta davallada durant els primers anys d'aquest període, però que es va recuperant en els últims anys del mateix, fenomen determinat per l'evolució de Banyeres com a municipi residencial d'immigració paulatina, que comporta un augment considerable de les taxes de natalitat.

Tot i l'augment esmentat dels darrers anys, i comparant de manera global el municipi en qüestió amb la resta de la comarca i del territori català, es conclou que en els últims anys de la

dècada analitzada (1981-2001), les mitjanes poblacionals de les cohorts de la població jove i envellida són menors, essent el grup central – població jove i en edat laboral – el més nombrós.

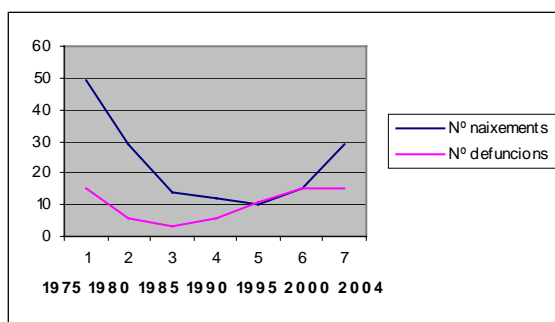
Figura nº30. Evolució de l'estructura de la població, període 1981-2002

Font: elaboració pròpia a partir de la "Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya"

Un altre conjunt de dades que reflecteixen l'augment de la població del municipi de Banyeres del Penedès és el recompte de naixements i defuncions. Respecte la taxa de natalitat, és determinant una forta davallada des de l'any 1975 fins el 1995, any des del qual torna a augmentar, possiblement degut a l'arribada de població jove immigrant i a l'entrada en època de fertilitat de la generació de fills dels immigrants anteriors. La taxa de mortalitat disminueix des del 1975 al 1985, i després d'aquest torna a augmentar fins que l'any 2000 s'estabilitza, i continua igual fins l'any 2004 (dada més recent).

Figura nº31. Evolució de les taxes de natalitat i mortalitat de Banyeres del Penedès des de l'any 1975 fins el 2004.

Font: elaboració pròpia a partir de la "Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya"

Podem, per últim, considerar diversos valors d'índexs demogràfics en comparació amb la mitjana tarragonina i catalana, que ens denotaran també aquest valor de municipi poblacionalment més equilibrat.

Taula n°25. Relació d'índexs demogràfics de Banyeres del Penedès l'any 2002, en comparació amb la mitjana tarragonina i catalana

	Índex d'infància (%)	Índex de joventut (%)	Índex de vellesa (%)	Índex de senectud (%)	Índex d'envelliment (% respecte 2001)
Banyeres	12,4	25,1	13,2	8,7	106,6
Mitjana TGN	14,1	21,8	17,7	10,9	125,2
Mitjana CAT	13,7	21,8	17,4	10,8	127,1

Font: Anuari Social de la Caixa 2003

Estacionalitat poblacional

Consultada la base de dades de l'IDESCAT sobre població flotant o estacional, s'ha pogut confirmar que les dades estadístiques d'aquests paràmetres només s'elaboren per aquells municipis majors de 5.000 habitants censats.

Per altra banda i realitzada una consulta al Centre d'Estudis Demogràfics –organisme ubicat a la Universitat Autònoma de Barcelona- se'ns ha comunicat que segons la informació de què disposa aquest organisme no existeix cap treball que faci referència a la població flotant de Banyeres del Penedès amb excepció del titulat “La població estacional als municipis de Catalunya”, publicació de l'any 1993 i basada en dades del cens de població i habitatges de l'any 1991. També se'ns ha comunicat que les metodologies per estimar el valor de la població estacional es troben actualment en revisió⁴⁴.

Així mateix, el nombre de persones per habitatge que es dona a Banyeres del Penedès, segons dades estadístiques de 2001, és de 2,87 habitants/habitatge, quan al 1996 era de 3,17 habitants/habitatge. Tot i que no es disposa de dades actualitzades, podem situar aquest paràmetre, avui, en 2,7 habitants/habitatge⁴⁵.

Un indicador d'aquesta estacionalitat pot ser la tipologia d'habitatges existents. La taula següent mostra les dades corresponents a l'any 2001, en la que podem veure com el percentatge d'habitatges no principals a Banyeres del Penedès s'acosten al 50%, concretament es tracta d'un 46,23%, d'aquest valor el 24,46% són habitatges secundaris i per tant segones residències, i el 19% restant fan referència a habitatges buits. Una opció interessant suposant

⁴⁴ Teresa Menacho, tècnica del Centre d'Estudis Demogràfics

⁴⁵ Avanç de POUM, abril 2006

un creixement poblacional del municipi (fenomen evident si es té en compte la tendència observada en l'apartat d'evolució de la població) seria la de rehabilitar aquests immobles buits, per tal d'aprofitar sòl i infraestructures. D'altra banda, també és una manera de conservar l'estructura tradicional del municipi.

Taula nº26. Recompte d'habitatges de cada classes, Banyeres del Penedès i província de Tarragona, any 2001.

	TOTAL	Habitatges familiars							
	TOTAL	TOTAL	Principals			No principals			
	TOTAL	TOTAL	TOTAL	Convencio nals	Allotjamen ts	TOTAL	Secundaris	1. uit s	Altre tipus
43020-Banyeres del Penedès	1075	1075	606	606	0	469	263	204	2
% Banyeres del Penedès		100	56,37	56,37	0	43,63	24,46	18,97	0,18
TOTAL província Tarragona	436476	436351	219645	219638	7	216706	147142	62834	6730
% total		99,9714	50,3224	50,3208	0,0016	49,64901	33,711361	14,396	1,54

Font: Cens Nacional de 2001, Instituto Nacional de Estadística

Pel que respecte al total de població estacional (caps de setmana, períodes vacacionals) del municipi i segons les directrius establertes per l'Avanç de POUM, s'ha de comptabilitzar aquesta població amb un augment d'1,5 vegades la de la resta de dies de l'any. Per tant, es podria considerar que la població estacional de l'any 2006 és de 1304 habitants.

Bona part dels habitatges considerats com secundaris es concentren a les urbanitzacions, com són la Casa Roja, el Priorat de Banyeres i els Boscos. Tot i així, es dona una tendència clara a que part d'aquest espectre d'habitatges s'està convertint en primera residència. Cal considerar, per exemple, que el nombre d'habitatges entre el Priorat i la Casa Roja és el 37% del total del municipi.

Veiem com la província de Tarragona compta amb un excés d'habitatges secundaris que s'apropa al 50% del parc total d'habitatges de la província, proporció que supera clarament l'observada tant al conjunt espanyol, com el més acotat de Catalunya, proper al 30%. Una altra dimensió alternativa de la importància que a Tarragona té l'habitatge secundari pot deduir-se de comparar la quota que aquesta província representa sobre el total de Catalunya (quasi el 30%) o sobre el total d'Espanya (4,4%), percentatge que quasi triplica als que representa la població de la província de Tarragona sobre les de Catalunya (9,5%) i Espanya (1,5%). De les províncies costaneres espanyoles, a Tarragona es concentra el 2,54% de la població, el 3,52%

dels habitatges totals i el 2,63% dels habitatges principals, però fins un 7,35% dels habitatges secundaris, superada només per Alacant, València, Barcelona i Màlaga.

Cal recordar que l'Estat Espanyol és un dels països de la Unió Europea on té més pes i tradició el fet de la segona residència. Mentre que a l'Estat Espanyol, 160 de cada 1000 habitatges són segones residències, la mitjana europea és de 70. Així, un 18% dels espanyols té segona residència, de les quals un 60% es troben a menys de 100 km de l'habitatge habitual del propietari i un 13% a menys de 200 km.⁴⁶

El parc d'habitatges a Espanya arriba a un rati de quasi 1,5 vegades el nombre de llars, sens dubte el més elevat d'Europa, on l'habitual és un rati entre 1 i 1,1. Aquesta presència de quasi un 50% d'excés d'habitatges sobre el nombre de llars posa de manifest l'extraordinària importància que la segona residència té en el mercat immobiliari espanyol. Cal destacar també que en els darrers 3 anys, el 30% de la inversió directa estrangera que ha entrat a Espanya ha anat dirigida a l'adquisició d'immobles.

Distribució espacial

El municipi de Banyeres del Penedès esta distribuït espacialment en sis nuclis i dividit físicament per l'autopista AP-7. Segons dades de l'ajuntament de l'any 2005, el nucli urbà de Banyeres, situat a l'extrem sud-est de l'autopista AP-7, és el més habitat i s'hi concentra el 58% de la població; el Priorat de Banyeres, ubicat a l'altre vessant de l'autopista AP-7 i a l'extrem nord del municipi conté el 22% de la població; Casa Roja amb el 6,3%, es troba a la vessant sud-est de l'autopista, gairebé a la mateixa alçada que el nucli urbà; Els Boscos, ben bé al sud de Casa Roja amb el 3.9% dels habitants; el barri menys nombrós és Saifores amb el 3% de la població i limitat físicament per l'AP7 al nord i per la carretera TP- 2125 al sud-est; per últim el barri de les Masies de Sant Miquel situat entre els barris de Casa Roja i Saifores on hi habiten el 7% dels habitants de Banyeres.

---

⁴⁶ Dades fetes públiques a l'edició de 2004 del Saló *Meeting Point* de Barcelona

Fotos n°30 i n°31. Els nuclis de Saifores (dreta) i Sant Miquel (esquerra) mantenen l'estructura tradicional dels petits nuclis rurals del Penedès

Foto n°32. La urbanització El Priorat de Banyeres, a cavall dels termes de Banyeres del Penedès i Llorenç, és un exemple de les estructures de poblament modernes del municipi

De tots aquests nuclis esmentats, els que responen al model d'urbanització de segona residència, tot i la clara tendència a esdevenir residència principal són: El Priorat de Banyeres, Casa Roja i Els Boscos, fet que determina que siguin les zones on hi resideix gran part de la població estacional.

Veiem doncs, com bona part de la població es concentra a la part sud del municipi, sota l'AP-7.

II.3.2. Moviments migratoris

El moviment migratori fa referència al desplaçament de les persones basats en un canvi de residència i també al fet caracteritzat per aquest succés.

Els fluxos de població es refereixen a les modificacions anuals de les xifres de població d'un àmbit territorial. Influeixen tant els canvis per moviments migratoris – immigració i emigració - com per moviments naturals de la població – natalitat, mortalitat i matrimonis -. El paràmetre del “moviment natural de la població” fa referència als esdeveniments demogràfics que produeixen canvis en els efectius poblacionals. Així doncs, en el període comprés entre 1991-96 el creixement total de Banyeres del Penedès (creixement natural + el saldo migratori) ha estat d'un 5,28 (taxa per mil habitants) mentre que en el període 1996-2001, aquest creixement ha estat del 23,65 (taxa per mil habitants), resultant en un creixement total acumulat en el període intercensal de 1991 a 2001 del 29,93 (taxa per mil habitants).

Respecte la procedència de la població, les dades oficials de l'any 2004 (amb 2.003 habitants censats), indicaven que la majoria de la població del municipi de Banyeres del Penedès –el 64'2% de la població- eren nascuts a Catalunya, nombre més baix que les comarcals d'aquest moment (74,01% de la població comarcal nascuda a Catalunya) i més semblant a la catalana (68'4% de la població nascuda a Catalunya). Un 30,85% eren nascuts a la mateixa comarca, i un 0.8% a la província del Tarragonès. El nombre d'immigrants provinents de la resta de l'Estat Espanyol era de 32%.

Podem veure, segons dades de l'IDESCAT, com ha evolucionat l'entrada de persones provinents de l'estranger.

Taula nº 27. Empadronament de persones provinents de l'estranger a Banyeres del Penedès, sèrie 1988-2002

Any	Nº de persones
2002	57(*)
2000	59
1999	10
1998	18
1997	4
1995	7

1994	0
1993	0
1992	1
1990	0
1989	0
1988	0

Font: IDESCAT

(*) Anuari de la Caixa

Així, per exemple, comparem les dades corresponents a l'origen dels empadronats a Banyeres del Penedès durant els anys 2001 i 2002.

Taula nº28. Origen dels habitants de Banyeres del Penedès empadronats, anys 2001 i 2002.

	2001	2002
Nascuts al mateix municipi	21,5	20,6
Altre municipi de la província	16,4	15,5
Altre municipi de la comunitat autònoma	21,7	23,6
TOTAL catalans	59,6	59,7
Altra comunitat autònoma	33,3	32
TOTAL espanyols	92,9	91,7
Estrangers	7,1	8,3

Font: elaboració pròpia a partir de l'Anuari Social de la Caixa 2004

No s'observa una diferència significativa entre l'origen dels habitants de Banyeres durant aquest període de temps (2001-2002), només un augment en el total d'estrangers de l'1,5%, una disminució de l'1,2% dels empadronats provinents d'una altra comunitat autònoma. El nombre total de catalans pràcticament no ha variat (ha crescut un 0,1%).

Respecte als immigrants exteriors, la taula següent defineix alguns dels aspectes claus sobre la seva procedència.

Taula nº29. Procedència dels immigrants de Banyeres l'any 2005.

País	Nº de persones	% Total
Total totes nacionalitats	134	6,7
TOTAL EUROPA	53	39,6
Total Unió Europea	39	29,1
Regne Unit	5	3,7
Alemanya	7	5,2
França	8	6,0
Resta d'Europa	14	10,4
Romania	13	9,7
TOTAL ÀFRICA	65	48,5
Marroc	65	48,5
TOTAL AMÈRICA	14	10,4
Colòmbia	4	3,0
Equador	1	0,7
Argentina	1	0,7
TOTAL ÀSIA	2	1,5

Font: Caja España 2005

El percentatge d'estrangers total està calculat sobre el total de la població. I el percentatge d'estrangers per països està calculat sobre el total dels estrangers.

Podem observar com l'any 2005 es manté un percentatge d'estrangers empadronats gairebé del 7%. Dins d'aquest valor, el grup amb clara dominància és el d'immigrants marroquins, concretament el 48,5% del total; seguit dels d'origen europeu, dins d'aquest grup destaca el 10% d'immigrants romanesos, seguit dels francesos (6%), dels alemanys (5,2%) i dels anglesos (gairebé 4%). Un 10% del total dels habitants empadronats a Banyeres del Penedès provenen d'Amèrica del Sud i un petit grup d'1,5% són d'origen asiàtic.

En termes generals, es pot dir que existeixen dos tipus de persones empadronades estrangeres; per una banda el grup provinent de la Unió europea, que han establert la seva residència a Banyeres, en bona part a partir del període de jubilació, i que podríem anomenar immigrants no econòmics, aquests conformen el 29% del total. El segon grup i més nombrós correspon a immigrant d'origen africà, concretament marroquí i també els provinents de la resta

d'Europa, concretament de Romania, i de Sud-Amèrica; són els que podríem anomenar "immigrants econòmics", aquells que han vingut de països on la situació econòmica i política és complicada, amb la intenció de trobar una feina que permeti millorar la seva situació o la dels familiars que romanen al país d'origen.

Si comparem aquesta distribució amb les xifres pròpies de l'Estat Espanyol, podem observar com existeixen diverses diferències:

Taula n°30. Percentatge de diferents nacionalitats dins el contingent d'immigrants estrangers a l'Estat Espanyol, 2003

País de procedència	% sobre el total d'estrangers
Equador	14,6
Marroc	14,2
Colòmbia	9,2
Regne Unit	6,1
Romania	5,2
Alemanya	4,9
Argentina	4,1
França	2,6
Itàlia	2,5
Portugal	2,1
Perú	2,1
Bulgària	2,0
Xina	1,9

Font: Instituto Nacional de Estadística

Des de l'any 2000, quan es va produir una entrada massiva d'equatorians, aquesta nacionalitat ha passat a ser la dominant, per damunt dels marroquins, que tradicionalment ocupaven aquesta posició. Cal destacar que a l'any 2003, tot i el considerable augment d'immigrants argentins, romanesos i búlgars, només tres nacionalitats (Equador, Marroc i Colòmbia) suposen el 40% de la població estrangera empadronada a l'Estat Espanyol. Tot i així, a Catalunya continua dominant el contingent de magribins.

Cal tenir en compte que al parlar d'immigració, un dels aspectes més determinants és el dinamisme de les dades que, donada la força d'aquest fenomen, no paren de modificar-se substancialment. Així, si el 2002 el percentatge d'immigrants a Catalunya era del 7,1%, a meitat del 2004 es considerava que un de cada 10 catalans és immigrant⁴⁷ (amb comarques amb percentatges tan alts com l'Alt Empordà, amb un 17,7%, i la Segarra, amb un 15,4%) i la força del fenomen és tan important que feia preveure arribar a 8 milions d'habitants al Catalunya el 2020⁴⁸ i a 60 milions d'habitants a l'Estat el 2025⁴⁹. L'aportació dels immigrants a la natalitat i

⁴⁷ Avui, 27-6-04

⁴⁸ Anna Cabré, directora del Centre d'Estudis Demogràfics, al Punt del 21-1-2005

*creixement de Catalunya és tan important que un de cada cinc infants nascuts a Catalunya el 2003 té un o tots dos pares de nacionalitat estrangera*⁵⁰

Catalunya ha arribat als 7.083.618 habitants⁵¹. En dotze mesos la població de Catalunya ha crescut en 88.000 persones, cosa que significa una pujada de l'1,26%. El 12'2% són persones d'origen estrangers. Catalunya és la zona de l'Estat on més ha crescut la població i s'ha convertit en la quarta comunitat amb més estrangers, darrere de les Illes (15,6%), València (13,4%) i Múrcia (13,3%). Les comarques de Girona tenen un 16,3% de població immigrada; les de Tarragona, un 13,3%; les de Lleida, un 12,42%; i les de Barcelona un 11,5%. La població empadronada al Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre⁵² va créixer un 3,1% durant el 2005, passant de 704.907 persones a 727.107. Aquest augment se situa gairebé dos punts per damunt de la mitjana de creixement a tot Catalunya. La població estrangera al Camp i l'Ebre (13,23%) està per sobre de la mitjana catalana (12,2%) i de l'estatal (8'7%).

Per tant, el 7% de població immigrada a Banyeres representa gairebé al meitat de la mitjana de la província de Tarragona (13,23%), i es troba molt per sota de la mitjana catalana (12,2%) i per sota de la mitjana estatal (8'7%).

Una altra dada important seria conèixer quins són els mercats laborals que ocupen aquests immigrants. Disposem de dades de l'any 2003 pel conjunt de l'Estat.

---

⁴⁹ La Vanguardia, 2-1-2005

⁵⁰ Avui, 11-11-2004.

⁵¹ Avui, 26-07-06. Segons estimacions amb data 1 de gener de 2006 de l'Institut Nacional d'Estadística

⁵² El Punt, 26-07-06

Taula nº31. Activitat econòmica per nacionalitat a l'Estat Espanyol, 2003.

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
Total estrangers	11,4%	12,1%	17,2%	59,2%
Unió Europea	3,4%	13,0%	10,1%	73,6%
Resta d'Europa	14,1%	13,3%	23,1%	49,4%
Àfrica	23,8%	15,0%	24,0%	37,1%
Amèrica Central i del Sud	8,6%	10,0%	16,0%	65,4%
Amèrica del Nord	1,7%	11,1%	6,1%	81,1%
Àsia	5,5%	11,5%	12,0%	71,0%
Resta del món	5,3%	12,9%	11,8%	69,9%

Font: Instituto Nacional de Estadística

A més, cal esmentar que, sobre el total de mà d'obra existent a l'Estat Espanyol el 2001, els estrangers ocupats a l'agricultura suposaven el 8,4%, a la construcció el 6,9%, als serveis el 4,4% i a la indústria el 3,1%. En general, els estrangers suposaven el 4,7% dels treballadors a Espanya, amb gran importància en alguns sectors concrets com és l'hosteleria (10% dels treballadors estrangers).

Cal destacar encara l'altíssim percentatge d'immigrants no regularitzats. Es calcula que, segons el padró del mes de setembre de 2004, a Catalunya existien més de 725.000 immigrants, la meitat dels quals sense papers⁵³.

⁵³ El Punt, 11-11-04